

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/167/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113224820
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8113224820.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, právne zastúpeného JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, P.O.Box 205, Bratislava, proti odporcovi: J. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XX, J., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Lehnice 725, Lehnice, o zaplatenie 4 042,46 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 405,91 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,25 % ročne z tejto sumy od 18.01.2014 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca nemá právo na náhradu trov konania a žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

IV. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom došlým súdu dňa 26.08.2013 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy v celkovej výške 4042,46 €, spolu s úrokmi z omeškania.

Uplatnenú pohľadávku žalobca nadobudol postúpením od spoločnosti Profidebt, s.r.o., ktorá ju nadobudla postúpením od pôvodného veriteľa GE Money, a.s..

Vo svojom návrhu vychádzal žalobca z toho skutkového základu, že dňa 17.01.2008 bola pôvodným veriteľom so žalovaným ako dlžníkom uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5311,03 €. Nakoľko žalovaný svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy neplnil riadne a včas, GE Money zmluvu dňa 09.06.2011 vypovedala.

Pohľadávka žalobcu tak má predstavovať sumu 4042,46 €, pozostávajúcu z

- istiny vo výške 3194,12 €,
- úrokov z omeškania vo výške 711,16 €,
- a pôvodne aj poplatkov vo výške 137,18 € (v tejto časti bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby).

Žalovaný sa k predmetu konania nevyjadril a pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnil.

Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 14.09.2015 v neprítomnosti účastníkov konania a z vykonaných listinných dôkazov zistil nasledujúce:

GE Money a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník dňa 17.01.2008 uzavreli zmluvu o úvere s nasledujúcimi parametrami:

- výška úveru 160000,-Sk,
- mesačná splátka 3472,-Sk,
- počet splátok 72,
- RPMN 15,48%.

Miniatúrnym písmom sa pod časťou zmluvy obsahujúcej základné náležitosti nachádza inkorporačná doložka, podľa ktorej neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú Obchodné podmienky a Sadzobník poplatkov.

Z platobnej histórie predloženej žalobcom, súd zistil, že žalovaný na poskytnutý úver zaplatil sumu 3905,42 €.

Z listu GE Money a.s. zo dňa 13.06.2011 vyplynulo, že GE Money oznamuje žalovanému, že na základe ním neplnených podmienok sa zmluva ku dňu 13.06.2011 ukončuje a žalovaný je povinný zaplatiť celkom sumu 4042,46 €.

Pri svojom rozhodovaní vychádzal procesný súd z nasledujúcich úvah:

Podstatné náležitosti zmluvy.

Podľa § 4 ods. 2 písm.i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 17.01.2008 - Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa § 4 ods.3 zákona č. 258/2001 Z.z. - Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Krajské sudy v rámci svojej rozhodovacej praxe k citovanému zákonnému ustanoveniu uviedli:

KS v Trnave, sp. 10Co/158/2013 zo dňa 18.02.2014 - Zmluva o spotrebiteľskom úvere totiž okrem všeobecných náležitostí (odkaz na § 43 O. z. - pozn. odvolacieho súdu i priamo v zákonnom ustanovení) musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; treba mať za to, že takéto náležitosti sú obligatónnymi (povinnými), s následkom v podobe považovania poskytnutého úveru za úver bezúročný a bez poplatkov (v prípade absencie uvedených náležitostí). Nemôže tak byť žiadnej pochybnosti o tom, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy z prejednávanej veci bolo tiež uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva potom zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ (predtým § 4 ods.2 písm.i/- pozn. OS Prešov) Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadošť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky), čo je navzdory odchylnosti takejto (úpravy úročenia spotrebiteľských úverov od úročenia úverov všeobecne) práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa, ktorý by takto nemal byť pri rozhodovaní sa, či zmluvu uzavrie, zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodiť, aké bude skutočné navýšenie sumy reálne mu poskytnutej a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť.

KS v Prešove, sp. zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014 - Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcou z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. (predtým § 4 ods.2

písm./zákona č. 258/2001 Z.z. - pozn. OS Prešov) je i to, že táto zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V zmluve absentuje rozlíšenie jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky a je v nej uvedená len jednotná suma splátky bez tohto rozlíšenia. Tento nedostatok spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa posudzuje ako bezúročný a bez poplatkov. Tieto zistenia zo strany žalovaného v jeho oprávnom prostriedku vôbec spochybnené neboli. Preto aj za predpokladu platného dojednania výšky úrokov pre absenciu jednej z náležitostí vyžadovanej ustanovením § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. žalovanému nevzniklo právo na úroky dohodnuté v zmluve. Ak žalobca zaplatil i úroky, na ktoré žalovanému právo nevzniklo, na strane tohto účastníka minimálne vzniklo bezdôvodné obohatenie plnením bez právneho dôvodu podľa ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

KS v Trnave sp. zn. 10CoE/313/2010 - každý z atribútov vyjadrený v zákone slovami suma, počet a termíny splátok sa viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež prípadne iným poplatkom. Je teda zrejmé, že predložená Úverová zmluva žiadne takéto rozčlenenie neobsahuje, preto aj z tohto dôvodu je táto Úverová zmluva bezúročná a bez poplatkov.

KS v Trenčíne sp. zn. 6Co/523/2014 - Účelu úpravy spotrebiteľského práva (ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana ako slabšieho účastníka právneho vzťahu) zodpovedá len taký výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý každý z údajov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených položiek teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Uvedený účel nespĺňa zmluva, ktorá neobsahuje aj vyčíslenie výšky splátok istiny, výšky splátok úrokov a výšky splátok iných poplatkov (u každej takejto čiastkovej položky). Len takýto výklad požiadavky zákona spĺňa účel spotrebiteľského práva to zvýšená pozornosť venovaná ochrane spotrebiteľa (ktorý by takto nemal byť zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodit', aké bude zavádzaný ani problematickým údajom o úrokoch, z ktorého nebude schopný vyvodit', aké bude skutočné navýšenie sumy poskytnutého úveru a teda i celková cena, za ktorú si požičiava a ktorú takto bude povinný veriteľovi vrátiť).

Keďže žalobcom predložená úverová zmluva neobsahuje rozpis splátok na ich jednotlivé súčasti, je poskytnutý úver bez úrokov a bez poplatkov.

(Ne)platnosť predčasného zosplatenia úveru.

Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že Zmluva o úvere bola zo strany GE Money skončená výpoveďou.

Podľa bodu 3.24 Obchodných podmienok - Výpoveď Zmluvy zo strane GE. GE je oprávnený Zmluvu vypovedať z dôvodov hodných osobitného zreteľa s tým, že účinnosť výpovede nastáva dňom doručenia výpovede Zákazníkovi. Zákazník je v tomto prípade povinný ihneď uhradiť GE všetky svoje záväzky voči GE, vrátiť prestrihnutú Kartú a všetky D karty, ak boli vydané.

Podľa bodu 4.20 Obchodných podmienok - Predčasné splatenie na žiadosť GE. GE je oprávnený požadovať okamžité predčasné splatenie všetkých súm dlžných Zákazníkom podľa Zmluvy a tiež odstúpiť od Zmluvy, ak nastane ktorákoľvek z nasledujúcich skutočností:

- a) Zákazník porušuje Zmluvu, najmä ak bol v omeškani s platením viac ako troch Splátok zároveň;
- b) Zákazník používa Kartú v rozpore so Zmluvou alebo právnymi predpismi;
- c) Zákazník uviedol v predložených dokladoch, žiadosti o Úver, Zmluve alebo v oznámení podľa bodu 4.17 nepravdivé údaje;
- d) Bolo začaté konkurzné konanie, reštrukturalizácia alebo exekučné konanie týkajúce sa majetku Zákazníka;
- e) Zákazník si zriadil trvalé bydlisko mimo územia Slovenska;
- f) v prípade úmrtia Zákazníka.

Súd konštatuje, že ustanovenie o možnosti výpovede zmluvy je pre svoju neurčitosť neplatné (§ 37 ods.1 Občianskeho zákonníka), pretože neuvádza dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré môže veriteľ zmluvu vypovedať.

Rovnako súd konštatuje, že neplatným je aj samé ukončenie zmluvy, pretože z neho znova pre neurčitosť nemožno ani výkladom dospieť k záveru, aký spôsob ukončenia zmluvy bol veriteľom zvolený a z akého dôvodu.

V rámci právnej argumentácie súd poukazuje na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 30Cdo/1233/2011 zo dňa 31.01.2012 - „Údaj o dôvode odstúpenia je imanentnou súčasťou každého jednostranného odstúpenia od právneho úkonu; bez uvedenia tohto údaja nemožno pokladať jednostranné odstúpenie od právneho úkonu za perfektné a nemôže mať za následok sledované právne účinky.“

Procesný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s týmto rozhodnutím NS ČR a považuje ho za správne a uplatniteľné aj na prejednávajúcu vec, a teda súd má za to, že aj z tohto pohľadu, teda z dôvodu neuvedenia dôvodov jednostranného ukončenia zmluvného vzťahu je tento právny úkon neplatný.

Súdu sa javí, že k predčasnemu ukončeniu zmluvy došlo postupom podľa bodu 4.20 Obchodných podmienok. Pre platné predčasné zosplatnenie je však potrebné postupovať podľa § 53 ods.9 (predtým ods.8) Občianskeho zákonníka.

Podľa § 53 ods.9 OZ - Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Realizáciu upozorňujúcej výzvy pred zosplatnením žalobca nepreukázal, následkom čoho je neplatnosť predčasného zosplatnenia úveru.

Priznané plnenie.

Žalovanému bola poskytnutá istina vo výške 5311,03 €, z ktorej vrátil sumu 3905,12 €, ktorú z dôvodu, že úver je bez úrokov a poplatkov treba započítať na istinu.

Dlžná istina tak vzhľadom na uvedené predstavuje $5311,03 \text{ €} - 3905,12 \text{ €} = 1405,91 \text{ €}$.

Žalobca požaduje úroky z omeškania od dňa 05.10.2012 až do zaplatenia. Procesný súd úroky z omeškania priznal až odo dňa nasledujúceho po konečnej splatnosti úveru (keďže k jeho platnému predčasnemu zosplatneniu nedošlo), teda odo dňa 18.01.2014 (posledná 72. splátka bola splatná dňa 17.01.2014).

Úroky z omeškania nemohli byť priznané od skoršieho dátumu, pretože žalobca napriek výzve súdu tomu nezaslal rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky a preto súd vychádzajúc zo zákazu anatocizmu (úroky z omeškania prislúchajú iba z dlžnej istiny a nie aj z dlžných úrokov) a z bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nemal preukázanú dlžnú výšku istiny ku dňu 05.10.2012.

Právo na úrok z omeškania vyplýva pre žalobcu z nasledujúcich právnych predpisov:

§ 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka - Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

§ 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. - ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom k uzatvoreniu úverovej zmluvy - Výška úrokov z omeškania je o 8

percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Základná úroková sadzba ECB ku dňu 18.01.2014 bola 0,25 % ročne a preto úrok z omeškania tvorí sumu 8,25% ročne.

Náhrada trov konania.

O náhrade trov konania rozhodoval súd podľa § 142 ods.2 O.s.p., pričom v konaní prevažne neúspešný žalobca právo na náhradu trov konania nemá a v konaní úspešný žalovaný náhradu trov konania nepožadoval (§ 151 ods.1 O.s.p.).

Pokiaľ ide o vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane úspešného žalovaného, tomu súd náhradu trov konania nepriznal, pretože v prospech žalovaného nevykonal žiadny úkon.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 4 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.